

موصول

صله "أَلْ":

١- صفت صريح مانند اسم فاعل و اسم مفعول: الناصر، المنصور
بر خلاف "أَبْطَح" (از وصفیت خارج شده و اسم مکانی شده)

٢- فعل مضارع: و ما انت بالحكم الترضي حکومته
جمهور بصریین: اختصاص به شعر و ضرورة دارد
ابن مالک: این مورد کم است نه ضرورة

٣- جمله اسمیه: من القوم الرسول الله منهم
این مورد اختصاص به شعر دارد

"أَيْ" یکی از موصلات مشترک است:
حالات "أَيْ":

- ١- اضافه شود و صدر صله آن مذکور باشد: يُعْجِبَنِي أَيُّهُمْ هو قائمٌ
- ٢- اضافه نشود و صدر صله آن ذکر نشود: يعجبني أی قائم
- ٣- اضافه نشود و صدر صله ذکر شود: يعجبني أی هـ هو قائم
- ٤- اضافه شود و صدر صله ذکر نشود:
يعجبني أیهم قائم
ثم لَنَزَعَنْ مِنْ كُلْ شِيَعَةِ أَيِّهِمْ اشَدَّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

ابن مالک:

"أَيْ" فقط در حالت چهارم مبني است
علت بناء: شبهات حرفیه تقویت شده است چون "أَيْ" نیاز به صدر صله دارد